

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 403/2011-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. J. S., N., zastúpeného advokátom Mgr. R. T., PhD., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 6 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Bc. J. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. novembra 2010 doručená sťažnosť Bc. J. S., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy,

základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21. júla 2010 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) č. 416 z 23. novembra 2006 (ďalej len „personálny rozkaz“) bol sťažovateľ podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru (ďalej len „PZ“), kde pracoval v stálej štátnej službe vo funkcii staršieho referenta Oddelenia hraničnej polície PZ R., Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície B., Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ. Dôvodom prepustenia sťažovateľa bola skutočnosť, že *„dňa 15.9.2006 v rámci výkonu služby na hraničnom priechode Č. - dial'nica, keď v čase okolo cca 15.00 hod. pricestoval na uvedený hraničný priechod z územia M. občan T. A. T., ktorý nemal udelené platné vízum pre vstup na územie S..., pričom tomuto cudzincovi povolil vstup na územie SR po tom, čo od neho a ďalších troch spolucestujúcich a to C. A. C., R. M. P. a D. G. občanov R., najskôr žiadal v nemeckom jazyku zaplatenie finančnej hotovosti vo výške 400,- Euro, keďže túto sumu cudzinci nemali, tak odvolateľ (sťažovateľ, pozn.) požiadala o 200,- Euro, ktoré následne aj prijal a vložil si ich do vrečka. Občanovi T. A. T. udelil do jeho cestovného dokladu vstupnú pečiatku č. A 014, ktorú pri nástupe do výkonu služby oproti podpisu prevzal a následne prepustil všetky uvedené osoby na územie SR, čím porušil platné právne predpisy, ktoré sú záväzné z hľadiska podmienok vstupu cudzincov na územie SR a pravidiel vykonávania hraničnej kontroly.“* Sťažovateľ týmto konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, a jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka PZ by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Proti personálnemu rozkazu podal sťažovateľ rozklad, ktorý minister vnútra svojim rozhodnutím č. p. KM-5/PK-2007 z 12. februára 2007 zamietol a napadnutý personálny rozkaz potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že *„Konanie uvedené v odôvodnení*

napadnutého rozhodnutia a zakladajúce dôvod prepustenia odvolateľa zo služobného pomeru príslušníka PZ... mu bolo preukázané priloženým spisovým materiálom. Tento skutkový stav bol zadokumentovaný vlastným šetrením nadriadeného, ktorý ako dôkazy podľa § 238 zákona použil najmä výsledky vlastného šetrenia, a to záznam z nahliadnutia do vyšetrovacieho spisu č. p.: ČVS: UIS-231/IOZ-V-2006, ktorý obsahuje doslovný odpis výpovedí A. T., D. G., R. M. P. a C. A. C., odpis zápisnice o vykonanej rekognícii, z ktorej vyplýva opoznanie odvolateľa ako policajta, ktorý neoprávnene požadoval a prijal finančnú čiastku 200,- Euro, fotokópiu knihy inštruktáže zo dňa 15. 9. 2006, fotokópiu knihy služieb zo dňa 15. 9. 2006, fotokópiu knihy príchodov a odchodov zo dňa 15. 9. 2006, záznam nadriadeného č. p.: PPZ-687-17/HCP-BA-Ru-2006 zo dňa 2. 11. 2006, prehľad o odmenách a trestoch odvolateľa, Spoločnú príručku (SCH/Com-ex (99) 13) - pokyn č. p.: PPZ-975-9/HCP-HP-2005 zo dňa 30. 1. 2006, prezenčnú listinu z oboznámenia sa s pokynom č. p.: PPZ-975-9/HCP-HP-2005 zo dňa 30. 1. 2006, fotokópiu str. 48 a str. 49 cestovného dokladu A. T. (č. p.: PPZ-687-12/HCP-BA-Ru-06 zo dňa 27.10.2006), na ktorej je odtlačok priechodovej pečiatky, ktorú pri nástupe do výkonu štátnej služby prevzal odvolateľ, fotokópiu potvrdenia o prevzatí priechodovej pečiatky č. A 014 (č. p.: PPZ-687-11/HCP-BA-Ru-06 zo dňa 27.10.2006). Z preukázaného skutkového stavu vyplýva, že odvolateľ umožnil po neoprávnenom prevzatí finančnej hotovosti cudziemu štátnemu príslušníkovi vstup na územie SR, bez príslušných platných víz. “. Tieto dôkazy dostatočne preukázali, že sťažovateľ sa protiprávneho konania zakladajúceho dôvod jeho prepustenia, ktorým je zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti, skutočne dopustil. Sťažovateľ mal možnosť sa 2. novembra 2006 oboznámiť s návrhom na jeho prepustenie, ako aj s podkladovým materiálom vzťahujúcim sa na vec, avšak túto zákonnú možnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 238 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. nevyužil a záznam o oboznámení odmietol podpísať. Sťažovateľ sa v lehote stanovenej nadriadeným nevyjadril k návrhu na jeho prepustenie ani k predloženým dôkazom preukazujúcim jeho protiprávne konanie a na podporu svojich tvrdení nenavrhol žiadne dôkazy.

Zákonnosť rozhodnutia ministra vnútra o rozklade, ako aj personálneho rozkazu navrhol sťažovateľ preskúmať súdom, a to žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v rámci správneho súdnictva. V správnej žalobe sťažovateľ uviedol, že napadnuté rozhodnutia sú nezákonné a bol nimi ukrátený na svojich právach. Predovšetkým namietal

nezákonnosť dôkazov získaných v rámci trestného konania (výsluch A. T. a rekognícia z 15. septembra 2006) z dôvodu, že pri týchto úkonoch bol tlmočníkom J. J., ktorý bol zároveň svedkom v predmetnej trestnej veci. Výsluchy svedkov boli vykonané v trestnom konaní pred vznesením obvinenia, pričom nemal možnosť byť osobne prítomný, resp. prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a klásť svedkom otázky. Vzhľadom na nezákonnosť získaných dôkazov nemohli byť tieto dôkazy použité v konaní o jeho prepustení zo služobného pomeru, v dôsledku čoho spáchanie protiprávneho konania nebolo sťažovateľovi zákonným spôsobom preukázané. Sťažovateľ taktiež namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozhodnutí, keď sa správny orgán nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal pri výsluchu 19. októbra 2006, ako ani s dôkazmi, ktoré svedčili v jeho prospech (výsluchy svedkov R. Ď. a M. G.). Sťažovateľ tiež namietal porušenie zásady dvojinstančnosti konania o prepustení zo služobného pomeru, ako aj neplatnosť prvostupňového rozhodnutia z dôvodu, že vo výroku rozhodnutia absentuje popis skutku, ktorý mu je kladený za vinu.

O žalobe sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 1 S 104/2007-58 z 2. októbra 2009, ktorým žalobu zamietol. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd sa s námietkami uvedenými v správnej žalobe nevysporiadal, v dôsledku čoho je rozsudok krajského súdu nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Podľa tvrdenia sťažovateľa krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto proti tomuto rozsudku podal odvolanie.

Najvyšší súd odvolaním sťažovateľa napadnutý rozsudok krajského súdu svojím rozsudkom sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21. júla 2010 potvrdil.

Namietaný rozsudok najvyššieho súdu z 21. júla 2010 je podľa názoru sťažovateľa arbitrárny a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čo sťažovateľ odôvodnil takto:

«K mojej námietke o nezlučiteľnosti funkcie svedka a tlmočníka a tým aj absolútnej nepoužiteľnosti výsluchu A. T. zo dňa 15.9.2006 a rekognície zo dňa 15.9.2006 ako dôkazov z dôvodu ich nezákonnosti... a námietke absolútnej nepoužiteľnosti výpovedí svedkov D. G., R. M. P. a C. A. C. z dôvodu porušenia princípu kontradiktórnosti..., na ktoré týmto odkazujem, krajský súd uviedol, že formálne nedostatky trestného konania nie sú pre

konanie o prepustení zo služobného pomeru právne relevantné, a preto súd na ne nemôže prihliadať.

V odvolaní z 26.10.2009 som namietal, že takýto záver krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a taktiež je nepreskúmateľný s tým, že ak dôkaz bol získaný v jednom konaní v rozpore so zákonom, nemôže byť zároveň ako „zákonný“ dôkaz použitý v inom konaní a krajský súd sa vôbec nevysporiadal so súladnosťou týchto dôkazov s právnymi predpismi, ako to vyžaduje § 238 ods. 1 ZoŠS. K uvedenej zásadnej otázke sa nevyjadril ani najvyšší súd v rozsudku z 21.07.2010. ... Zo zákonnosťou získania týchto dôkazov, ktoré tvorili podklad pre personálny rozkaz z 23.11.2006, bolo povinnosťou najvyššieho súdu sa vysporiadať. Tvrdenie uvedené v personálnom rozkaze z 23.11.2006 o požadovaní a prevzatí finančnej sumy, ktoré si osvojili tak krajský súd ako aj najvyšší súd zároveň v rozpore s čl. 6 ods. 2 Dohovoru porušuje prezumpciu nevinu, nakoľko tento záver je založený na nezákonne získaných dôkazoch.

V žalobe zo 16.04.2007 som ďalej namietal, že i keď som v prvostupňovom správnom konaní nenavrhol žiaden dôkaz vyvracajúci tvrdenie cudzincov o prevzatí finančnej sumy, v rámci konania o rozklade som namietal, že mi ako účastníkovi nebola umožnená účasť na výsluchoch svedkov, ktorých výpovede tvorili podklad pre rozhodnutie, a nebola mi daná možnosť, aby som im kládol otázky, čo má za následok porušenie § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) v spojení s § 33 ods. 1 Správneho poriadku, v dôsledku čoho tvrdenie v rozhodnutí o rozklade z 12.02.2007, že spáchanie protiprávneho konania mi bolo zákonným spôsobom preukázané je vyslovene klamlivé. Najvyšší súd sa týmito mojimi námietkami a námietkou porušenia práva na spravodlivý proces (práva na súdnu ochranu) vôbec nezaoberal a ani inak sa s nimi nevysporiadal... Konanie o prepustenie zo služobného pomeru nie je ovládané koncentračnou zásadou. Že som skutočnosti na svoju obranu a návrhy dôkazov prezentoval až v rozklade ešte neznamená, že nebolo povinnosťou orgánov v rámci konania o prepustenie zo služobného pomeru sa týmito zaoberať.

Rovnako sa najvyšší súd nevysporiadal s mnou tvrdenou nepreskúmateľnosťou rozhodnutí... a ani s tými námietkami, že ani v rozhodnutí o rozklade z 12.02.2007 sa správny orgán nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré som v predmetnej veci uvádzal pri výsluchu ako zadržaný podozrivý dňa 15.9.2006 a pri výsluchu ako obvinený dňa

19.10.2006, dokonca tieto ani len nebral do úvahy, rovnako že z rozhodnutí nie je zrejmé, či vôbec boli brané do úvahy výsledky mojej osobnej prehliadky dňa 15.9.2006, prehliadky iných priestorov v budove OHK PZ Č., miestnosť č. 52 dňa 25.9.2006, výsluchy svedkov R. Ď. a M. G. zo dňa 22.11.2006, predovšetkým tie ich časti, v ktorých sa vyjadrovali k problematike vstupu cudzincov tretích krajín na územie SR... pas A. T. vrátane strany 17, a z akých dôvodov netvorili podklad rozhodnutí. Všetky tieto skutočnosti som namietal už v rozklade proti personálnemu rozkazu z 23.11.2006. ...

Hoci som v podaní zo dňa 25.5.2007 navrhoval, aby krajský súd z Inšpekčného odboru Západ Úradu inšpekčnej služby PZ Ministerstva vnútra SR vyžiadal spis ČVS UIS-231/IOZ-V-2006 a na pojednávaní vykonal z neho listinné dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí, krajský súd takto nepostupoval a v odôvodnení rozsudku z 02.10.2009 sa s týmto mojim návrhom a námietkami vôbec nevysporiadal. K posledne uvedenej námietke, ktorú som uplatnil aj v odvolaní... sa najvyšší súd žiadnym spôsobom nevyjadril, v dôsledku čoho je rozsudok z 21.07.2010 arbitrárny a nepreskúmateľný a zároveň porušujúci moje práva vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru.

Rovnako sa najvyšší súd bližšie nezaoberal mojimi námietkami voči intenzite porušenia služobnej prísahy v súvislosti so samotným prepustením cudzinca A. T. na územie Slovenskej republiky a v tejto súvislosti opomenutými dôkazmi (výsluchy svedkov R. Ď. a M. G. zo dňa 22.11.2006 a strana 17 cestovného dokladu A. T.). ...

V rozsudku z 21.07.2010 sa najvyšší súd vôbec nezaoberal mojou námietkou porušenia zásady dvojinstančnosti konania ... a námietkou neplatnosti prvostupňového rozhodnutia ..., na ktoré týmto odkazujem, a ani sa s nimi inak nevysporiadal, hoci som tieto v odvolaní proti rozsudku 02.10.2009 taktiež namietal.»

Pre úplnosť sťažovateľ uviedol, že „uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/2 Gv 294/06 z 10.06.2010 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku moje trestné stíhanie zastavené, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie... išlo o identický skutok so skutkom uvedeným v personálnom rozkaze z 23.11.2010“.

Z uvedených dôvodov boli podľa sťažovateľa namietaným rozsudkom najvyššieho súdu porušené jeho označené práva podľa ústavy a dohovoru.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € vzhľadom na „osobitne svojvoľné a hrubé“ porušenie jeho ústavných práv a práv chránených dohovorom, ako aj dobu, po ktorú trvalo konanie o preskúmanie zákonnosti personálneho rozkazu.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21.07.2010 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21.07.2010 bolo porušené právo sťažovateľa na prejednanie veci v jeho prítomnosti a právo na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na kontradiktórne prejednanie veci v jeho prítomnosti garantované čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21.07.2010 bolo porušené právo sťažovateľa byť považovaný za nevinného, dokiaľ vina nebola preukázaná zákonným spôsobom garantované z čl. 6 ods. 2 Dohovoru.

4. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21.07.2010 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

5. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 3 000 €, ktorú mu je povinný zaplatiť Najvyšší súd Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., PhD., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. d) dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 490/2009 z 21. júla 2010, ktorým najvyšší súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu o zamietnutí žaloby sťažovateľa v rámci konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra vnútra, ktorým žalovaný správny orgán v personálnom konaní zamietol rozklad sťažovateľa.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

V rozsahu označených základných práv a slobôd sťažovateľ predovšetkým namietal proces dokazovania vykonaného a vyhodnoteného správnyimi a súdnymi orgánmi vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru (najmä v súvislosti s tvrdou nezákonnosťou získania dôkazov), a tým skutkové a právne závery všeobecných súdov, predovšetkým v namietanom rozsudku. Podľa sťažovateľa je namietaný rozsudok najvyššieho súdu arbitrárny a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, pretože ako krajský súd, tak aj

najvyšší súd sa v odôvodnení svojich rozhodnutí nevysporiadali s námietkami sťažovateľa uvedenými v správnej žalobe a v jeho odvolaní proti prvostupňovému rozsudku.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom procese (I. ÚS 4/94, II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Najvyšší súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku v podstatnom uviedol:

„V danom prípade v preskúmvacom konaní bolo základnou právnou otázkou posúdiť, či príslušné skutky, ktorých sa mal dopustiť žalobca, naplňajú skutkovú podstatu ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z., ktoré služobný orgán kvalifikoval ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti a ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa ustanovenia § 192 ods. 1 zákona, policajt sa prepustí zo služobného pomeru iba ak: ...

e) porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby...

Ako vyplýva z administratívneho spisu žalovaného mal Najvyšší súd SR za preukázané, že žalobca por. Bc. J. S. pracoval v stálej štátnej službe vo funkcii staršieho referenta odd. hraničnej polície Policajného zboru R.. Na základe personálneho rozkazu ministra vnútra SR č. 416 zo dňa 23.11.2006 bol prepustený zo služobného pomeru

príslušníka PZ z dôvodu, že dňa 15.09.2006 v čase od 07,00 do 19,00 hod., keď vykonával štátnu službu na hraničnom priechode Č., tak v rámci vykonanej inštruktáže mu bola uložená úloha vykonávať hraničnú kontrolu osôb vstupujúcich na územie S., pričom v rámci výkonu služby v čase okolo 15,00 hod. pricestoval v uvedený deň na hraničný priechod z územia M. občan T. A. T. s trvalým pobytom na území N. Žalobca po vykonaní hraničnej kontroly, aj napriek tomu, že A. T. nemal potrebné platné doklady potrebné pre vstup na územie Slovenskej republiky (nemal udelené platné vízum), povolil tomuto cudzincovi vstup po tom, čo od neho a ďalších troch spolucestujúcich, ktorí boli občanmi R., najprv žiadal v nemeckom jazyku zaplatenie finančnej hotovosti vo výške 400€ a keďže títo cudzinci nemali pri sebe požadovanú finančnú čiastku, tak žalobca vyslovil požiadavku, aby mu dali 200€, a potom aby čakali v aute. Tento obnos následne žalobca aj prijal, peniaze si vložil do vrečka, občanovi T. A. T. dal do cestovného dokladu vstupnú pečiatku č. A014, ktorú pri nástupe do výkonu služby oproti podpisu prevzal a následne prepustil všetky uvedené osoby na územie S..

Ako vyplýva zo spisového materiálu žalovaného, tak toho istého dňa, teda 15.09.2006, bola vykonaná i rekognícia, pričom občan T. A. T. v priebehu rekognície opoznal žalobcu ako policajta, ktorý mal od neho prevziať finančnú čiastku 200€.

Dňa 09.10.2006 bolo Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície UHCP PZ doručené hlásenie od Úradu inšpekčnej služby PZ Ministerstva vnútra SR, v ktorom bolo uvedené, že dňa 29.09.2006 bolo vyšetrovateľom vznesené voči žalobcovi obvinenie zo zločinu prijímania úplatku v súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa za uvedené konanie, ktorého sa mal dopustiť dňa 15.09.2006. Následne žalobca dňa 31.10.2006 prevzal upovedomenie o začatí konania vo veci prepustenia zo služobného pomeru a bol vyzvaný na predloženie vyjadrenia. Dňa 02.11.2006 bol žalobcovi predložený návrh na prepustenie zo služobného pomeru i s podkladovým materiálom, pričom žalobca sa odmietol oboznámiť s týmto listinným materiálom a odmietol aj podpísať dôvod, pre ktorý tak učinil. Túto skutočnosť žalobca nerozporoval ani v ďalšom priebehu konania pred správnymi orgánmi a taktiež ani v preskúmovacom konaní podľa piatej časti hlavy druhej O.s.p. Žalobca prakticky až v rozkladovom konaní začal vo veci produkovať príslušné dôkazné prostriedky na svoju obranu.

Pokiaľ žalobca poukazoval na príslušné pochybenia zo strany orgánov činných v trestnom konaní vo vzťahu k jeho osobe v priebehu trestného konania, tak v tomto smere Najvyšší súd SR dáva za pravdu žalovanému správnenému orgánu, že pre konanie o prepustení zo služobného pomeru nie je rozhodujúci výsledok trestného konania v tom zmysle, či žalobca bude uznaný vinným zo spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, avšak v konaní o prepustení zo služobného pomeru, i v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu, je postačujúce preukázanie porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom s podmienkou, že ponechanie príslušného subjektu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Taktiež je potrebné uviesť, že služobný orgán je v zmysle zákona č. 73/1998 Z.z. kompetentný v personálnych veciach konať samostatne a nemá povinnosť prerušiť konanie za účelom vyčkania na výsledok trestného konania. Taktiež ani prípadný oslobodzujúci rozsudok by ešte neznamenal, že príslušník policajného orgánu sa nedopustil porušenia služobnej disciplíny. Disciplinárna zodpovednosť je oveľa širšia ako zodpovednosť trestnoprávna. V konaní o prepustení zo služobného pomeru postačí preukázanie porušenia služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom s podmienkou, že ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, pričom v trestnom konaní podmienkou rozhodnutia o uznaní viny je preukázanie spáchania skutku, ktorý má povahu trestného činu alebo prečinu.

Konanie žalobcu bol v správnom konaní posudzované ako konanie v rozpore so služobnou prísahou a ako také bolo podľa odvolacieho súdu v správnom konaní i dostatočne preukázané. Odvolací súd nemohol prihliadnuť na námietky žalobcu, ktorými prezentoval formálne nedostatky v trestnom konaní vedenom proti jeho osobe, a to vzhľadom na odlišný charakter trestného konania.

Z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že 02.11.2006 služobný orgán predložil žalobcovi návrh na jeho prepustenie zo služobného pomeru, a to i s podkladovým materiálom. Žalobca sa však odmietol oboznámiť s príslušnými listinnými dôkaznými prostriedkami a neuviedol žiaden dôvod takéhoto svojho postupu. Teda žalobca v zmysle zákona č. 73/1998 Z.z. žiadne konkrétne tvrdenia na svoju obranu neuviedol, tiež ani nepoukázal na žiadne konkrétne skutočnosti a ani na svoju obranu nenavrhol vykonať žiaden dôkaz. Pre daný prípad takéto správanie sa žalobcu predstavovalo, že nemohol

potom objektívne od služobného úradu právom očakávať, že tento bude vyhľadávať dôkazy, ktoré by prípadne mohli nasvedčovať v jeho prospech, resp. že služobný orgán bude a musí čakať, že takéto dôkazy si žalobca niekedy v budúcnosti zabezpečí. Žalobca objektívne ani nemohol očakávať, že správny súd bude suplovať činnosť služobných orgánov, a že v správnom súdnictve bude vykonávať dôkazy a hodnotiť tie, ktoré mal a mohol predložiť v personálnom konaní ale tak neurobil.

Z administratívneho spisu žalovaného nesporne vyplýva, že žalobca pri vybavovaní A. T. ako vízového cudzinca konal v rozpore so zákonom č. 43/2002 Z.z. o pobyte cudzincov ako i v rozpore s internými predpismi, s ktorými bol riadne oboznámený. Taktiež je nesporné, že žalobca na príslušnom hraničnom priechode vybavoval A. T., tureckého štátneho občana, a o tejto skutočnosti svedčí i odtlačok príchodovej pečiatky s číslom A014, ktorá pečiatka patrila žalobcovi. Túto skutočnosť žalobca ani nerozporoval.

Z obsahu služobnej prísahy (§17 zákona) vyplýva, že policajt bude čestný, statočný a disciplinovaný, bude sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa názoru najvyššieho súdu žalovaný správny orgán neporušil zákon, keď konanie žalobcu kvalifikoval podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti, pretože žalobca vo svojej funkcii so svojimi právami a povinnosťami bol riadne oboznámený, a ako policajt mohol a mal konať v súlade so služobnou prísahou a platnými právnymi predpismi.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že v priebehu konania pred správnymi orgánmi bol riadne zistený skutočný stav veci a boli z neho vyvodené i správne právne závery a preto bolo potrebné napadnuté rozhodnutie žalovaného ako súladné so zákonom potvrdiť.“

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy namietaným rozsudkom najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s namietaným rozsudkom sp. zn. 4 Sžo 490/2009 z 21. júna 2010 sú zlučiteľné s označenými článkami

ústavy. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za arbitrárne či zjavne neodôvodnené tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa (uvedenými v jeho odvolaní) zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že z rozboru opravných prostriedkov podaných sťažovateľom vyplýva, že v každom konštantne namieta zistený skutkový stav, ktorý vychádza z nezákonne získaných dôkazov, ako aj nesprávne právneho posúdenia veci. Tieto sťažovateľom namiatané nedostatky však boli predmetom (rozumne

dostatočného) posúdenia najvyšším súdom (či krajským súdom) a taktiež sa s nimi obsiahle vysporiadal aj správny orgán v rozhodnutí o rozklade.

Ústavný súd na záver poznamenáva, že dôvody uvedené v napadnutom rozhodnutí sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu, relevantných právnych noriem, ako aj z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vo veciach služobného pomeru. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že trestné stíhanie vedené proti nemu pre skutok identický so skutkom uvedeným v personálnom rozkaze bolo uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 294/06-94 z 10. júna 2010 podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavené z dôvodu, že *„sa nepodarilo jednoznačne preukázať, že sa stal skutok, ktorý bol uvedený v uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia“*, ústavný súd poukazuje na tú skutočnosť, že ako to vyplýva z odôvodnenia predmetného uznesenia, uvedený záver prokurátorky vychádzal zo stavu dôkaznej núdze, keď konštatovala: *„Vyšetrením vykonaným v uvedenej veci neboli produkované také relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali, že obv. J. S... dňa 15.09.2006 pri výkone služby na hraničnom priechode R. si nesplnil svoju povinnosť, ktorá mu vyplývala z pracovnej náplne a zo služobných predpisov tým, že neodoprel vstup občanovi T. s trvalým pobytom na území N. A. T. na územie Slovenska, za čo od neho zobral úplatok vo výške 200,-€.“*

Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd nekonštatuje ani porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, keďže z obsahu spisu nezistil, že by sťažovateľovi postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho bolo znemožnené obrátiť sa na súd, keď sa domnieval, že rozhodnutím ministra vnútra bol ukrátený na svojich právach. Sťažovateľ uplatnil ochranu proti svojmu prepusteniu zo služobného pomeru v správnom konaní, ako aj v konaní pred všeobecnými súdmi. Táto ochrana mu nebola žiadnym spôsobom obmedzená alebo znemožnená. Súd prvého stupňa, ako aj druhostupňový súd zákonnosť napadnutých rozhodnutí ministra vnútra preskúmali a svoje závery riadne odôvodnili.

Vo vzťahu k čl. 1 ods. 1 ústavy je potrebné uviesť, že ústavný súd rozhoduje o porušení základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, a nie aj o porušení tých článkov ústavy, ktoré vytvárajú právny základ ochrany základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy.

Ústavný súd preto sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy

Sťažovateľ v sťažnosti tiež namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Porušenie tohto práva namietal v súvislosti s postupom krajského súdu, ktorý nevykonal sťažovateľom navrhnuté listinné dôkazy a s návrhom sťažovateľa na vykonanie dôkazov sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal. S touto námietkou sťažovateľa proti postupu krajského súdu uvedenou v dôvodoch odvolania sa nevysporiadal ani najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku.

K námietke sťažovateľa, že krajský súd nevykonal ním navrhované dôkazy, ústavný súd uvádza, že princíp voľného hodnotenia dôkazov zakotvený v zákonnej právnej úprave

konania pred súdmi, ktorá ustanovuje podmienky uplatňovania základného práva na súdnu ochranu, v spojení so zásadami spravodlivého procesu a zásadou spravodlivého rozhodnutia veci umožňuje sudcovi vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k takémuto rozhodnutiu vedú (obdobne napr. II. ÚS 84/02). Inak povedané, súd nemá povinnosť vykonať všetky navrhované dôkazy, pokiaľ tým neporuší zásady spravodlivého procesu (čl. 6 ods. 1 dohovoru), t. j. ak po starostlivom zvážení „všetkého, čo vyšlo za konania najavo“ vrátane skutočností uvádzaných účastníkmi konania dospeje k záveru, že ďalšie dokazovanie už pre náležité zistenie skutkového stavu a zákonné a spravodlivé rozhodnutie vo veci nie je potrebné (III. ÚS 283/03).

Ako vyplýva z namietaného rozsudku, najvyšší súd, ako aj krajský súd v súvislosti s námietkou sťažovateľa akcentovali najmä tú skutočnosť, že sťažovateľ v prvostupňovom správnom konaní nevyužil svoje právo vyjadriť sa k návrhu na jeho prepustenie ani k predloženým dôkazom, bez relevantného dôvodu sa odmietol oboznámiť so spisovým materiálom, pričom neuviedol žiadne skutočnosti a nenavrhol žiaden dôkaz svedčiaci o jeho nevine. Vzhľadom na uvedené správanie sťažovateľ objektívne nemohol očakávať, že správny súd bude suplovať činnosť služobných orgánov a v rámci správneho súdnictva bude vykonávať dôkazy, ktoré sťažovateľ mal a mohol predložiť v personálnom konaní, ale tak neurobil. Za týchto okolností, najmä ak najvyšší súd dospel k záveru, že v priebehu konania pred správnymi orgánmi bol dostatočne zistený skutočný stav veci a boli z neho vyvodené správne právne závery, ústavný súd považuje odôvodnenie nevykonania dôkazov navrhnutých sťažovateľom za dostatočné a ústavne akceptovateľné.

Ústavný súd uvádza, že obsahom čl. 48 ods. 2 ústavy je tiež právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, t. j. namietat porušenie tohto základného práva prichádza do úvahy podľa názoru ústavného súdu len v tých prípadoch, ak ide o vykonávanie dôkazov tým súdom, ktorý sa porušenia už uvedeného základného práva mal dopustiť. V danom prípade sa mal dopustiť porušenia základného práva sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom najvyšší súd. Z namietaného rozsudku najvyššieho súdu však vyplynulo, že najvyšší súd dokazovanie nevykonával, keď v súlade s § 250ja ods. 2 v spojení s § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodol bez

nariadenia pojednávania. Je teda zrejmé, že najvyšší súd nepovažoval za potrebné vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy OSP, tak ako to umožňuje § 250i ods. 2 OSP. Z uvedeného vyplýva, že k porušeniu označeného práva sťažovateľa v posudzovanom konaní najvyššieho súdu vôbec nemohlo dôjsť, pretože najvyšší súd konal v súlade s čl. 51 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto sťažnosť aj v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. d) dohovoru

K námietke sťažovateľa o porušení jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uvádza, že dospel k záveru, že aplikovateľnosť citovaného článku dohovoru v posudzovanom konaní nie je daná. Článok 6 ods. 1 dohovoru garantuje spravodlivý proces pri rozhodovaní súdu o „občianskych právach alebo záväzkoch“ alebo o oprávnenosti „akéhokoľvek trestného obvinenia“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pojmy „práva alebo záväzky občianskej povahy“ a „trestné obvinenie“ treba vykladať autonómne od ich definovania v zmysle vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov dohovoru. Medzi občianske práva alebo záväzky možno zahrnúť aj rozhodovanie súdov o niektorých právach vyplývajúcich z verejného práva. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že aj konania kvalifikované vnútroštátnym právom ako súčasť verejného práva môžu spadať do poľa pôsobnosti čl. 6 dohovoru v jeho občianskoprávnej časti, ak je ich výsledok rozhodujúci pre práva a povinnosti súkromného charakteru.

Už v skoršej judikatúre ESLP uviedol, že právo členských štátov zásadne rozlišuje medzi štátnymi zamestnancami a súkromnoprávnymi zamestnancami, pričom spory týkajúce sa náboru, výkonu povolania (kariéry) a ukončenia pracovnej činnosti štátnych zamestnancov všeobecne nespádajú do pôsobnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozhodnutie vo veci *Niegel proti Francúzsku* zo 17. marca 1997). Výnimkou sú len prípady, ak predmetom sporu sú priamo práva majetkovej povahy (napr. právo na dôchodok verejných zamestnancov, práva týkajúce sa platových pomerov týchto zamestnancov).

V prípade Pellegrin proti Francúzsku (rozhodnutie z 8. decembra 1999, sťažnosť č. 28541/95) súd priniesol nové tzv. funkčné kritérium aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na štátnych zamestnancov založené na povahe funkcií a zodpovednosti, aké zamestnanec vykonáva. Súd poznamenal, že na úradoch štátnej správy niektoré pracovné miesta zahŕňajú povolania všeobecného záujmu alebo účasť na výkone verejnej moci. Ich držitelia teda držia v rukách časť suverenity štátu. Ten má potom legitímny záujem vyžadovať od týchto zamestnancov zvláštne puto dôvery a lojality. Na druhej strane pri iných pracovných miestach, ktoré nemajú túto dimenziu „verejnej správy“, tento záujem chýba. Preto súd rozhodol, že z poľa pôsobnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru sú vylúčené iba spory zamestnancov štátu, ktorých zamestnanie je charakteristické špecifickými činnosťami verejnej správy do tej miery, v akej táto koná ako držiteľka verejnej moci poverená ochranou všeobecných záujmov štátu alebo iných verejných spoločností. Jasný príklad takých činností predstavujú ozbrojené sily a polícia.

Súd v rozhodnutí Engel a iní proti Holandsku z 8. júna 1976 po prvýkrát formuloval kritéria vo vzťahu k posudzovaniu „trestného obvinenia“ a záruk spravodlivého procesu, ktorými sú kvalifikácia deliktu podľa vnútroštátneho práva, povaha deliktu z hľadiska chráneného záujmu a účel ukladanej sankcie a jej závažnosť.

Sťažovateľ v súvislosti s aplikovateľnosťou čl. 6 dohovoru na jeho prípad argumentuje závažnosťou sankcie uloženej mu personálnym rozkazom a jej existenčný význam pre sťažovateľa odvolávajúci sa na rozhodnutie Batur proti Turecku zo 4. júla 2000 (sťažnosť č. 38604/97). V označenom prípade išlo o aplikovateľnosť čl. 6 dohovoru na disciplinárne konanie, v ktorom bol sťažovateľ rozhodnutím Najvyššej vojenskej rady vylúčený z armády pre skutky vo veci disciplíny a nemorálneho správania. Sťažovateľ odvolávajúci sa na čl. 6 dohovoru namietal porušenie svojho práva na spravodlivý proces, pretože rozhodnutie Najvyššej vojenskej rady nepodlieha preskúmaniu súdom a v konaní o uložení sankcie nemal právo na obhajobu. K existencii „trestného obvinenia“ súd uviedol, že rozhodnutie o vylúčení z armády nemôže byť považované za trestnú sankciu uloženú v dôsledku odsúdenia za „trestný čin“ v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. K existencii „spor“ o práva „občianskeho charakteru“ súd odkázal na už citované rozhodnutie Pellegrin proti

Francúzsku z 8. decembra 1999 (sťažnosť č. 28541/95). Súd teda dospel k záveru, že čl. 6 ods. 1 dohovoru sa na tento prípad nevzťahuje, preto sťažnosť ako vecne nezlučiteľnú s ustanoveniami dohovoru vyhlásil za neprijateľnú.

Vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu ústavný súd dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie ESLP je aplikovateľné na prípad sťažovateľa a jednoznačne vyvracia tvrdenie o aplikovateľnosti čl. 6 dohovoru na disciplinárne konanie, tak ako sa to snažil sťažovateľ v sťažnosti podporiť práve poukázaním na tento prípad (pozri tiež rozhodnutie vo veci Vilho Eskelinen a iní proti Fínsku z 19. apríla 2007, sťažnosť č. 63235/00).

Pre úplnosť ústavný súd v súvislosti so závažnosťou uloženej sankcie ako kritériom na posúdenie prípadu ako „trestného“ pripomína ďalšie rozhodnutia štrasburských orgánov ochrany práva, kedy sankcie neboli dostatočne prísne na to, aby boli považované za „trestné“, napr. trest odňatia slobody pre vojaka v dĺžke 5 dní, prepustenie dôstojníka do zálohy, prepustenie policajta zo služby a pod.

Prihliadajúc na výklad a aplikáciu pojmov „občianske práva alebo záväzky“ a „trestné obvinenie“ v judikatúre ESLP dospel ústavný súd k záveru o neaplikovateľnosti ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie, v ktorom najvyšší súd rozhodoval o návrhu sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaného v konaní o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru.

Vzhľadom na záver ústavného súdu o neaplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na prípad sťažovateľa, ktorý nemožno zahrnúť pod pojem „trestné obvinenie“, nie je na jeho prípad aplikovateľná ani trestná časť čl. 6 dohovoru, teda sťažovateľom namietané porušenie princípu prezumpcie neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru a práva na riadne dokazovanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru.

Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2011